

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 2. 5. 2018
COM(2018) 322 final

2018/0132 (APP)

Návrh

NARIADENIE RADY,

ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027

DÔVODOVÁ SPRÁVA

1. KONTEXT NÁVRHU

V článku 312 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „zmluva“) sa stanovuje, že Rada prijíma jednomyseľne nariadenie, ktorým sa určí viacročný finančný rámec (ďalej tiež „VFR“). Finančný rámec *stanovuje výšky súm ročných stropov pre viazané rozpočtové prostriedky podľa kategórií výdavkov a ročný strop pre výdavkové rozpočtové prostriedky a ustanoví akékoľvek iné ustanovenia potrebné pre hladký priebeh ročného rozpočtového postupu.*

Prvý viacročný finančný rámec (v tom čase nazývaný finančný výhľad) bol prijatý pred tridsiatimi rokmi spolu s ustanoveniami o inštitucionálnej spolupráci a rozpočtovej disciplíne¹. Tento a nasledujúce finančné rámce umožnili zlepšenie a uľahčenie ročného rozpočtového postupu a spolupráce medzi inštitúciami a zároveň aj zvýšenie rozpočtovej disciplíny a predvídateľnosti financovania viacročných programov a investícií.

Zahrnutím viacročného finančného rámca do primárneho práva Únie sa v zmluve uznal význam finančného rámca ako jedného zo základných prvkov štruktúry rozpočtu Európskej únie.

Súčasný viacročný finančný rámec na roky 2014 až 2020 bol prijatý 2. decembra 2013². V ten istý deň Európsky parlament, Rada a Komisia schválili medziinštitucionálnu dohodu o rozpočtovej disciplíne, spolupráci v rozpočtových otázkach a riadnom finančnom hospodárení³. Nariadenie o viacročnom finančnom rámci bolo revidované v roku 2015⁴ v súlade s ustanoveniami jeho článku 19 s cieľom riešiť neskoré plánovanie fondov v rámci zdieľaného riadenia a opäť 20. júna 2017⁵ po vykonaní jeho preskúmania v polovici obdobia.

Táto dôvodová správa sa zameriava na prvky, ktoré sú nové alebo ktoré Komisia navrhuje v porovnaní so súčasným nariadením o viacročnom finančnom rámci zmeniť, a to pokiaľ ide o návrh nariadenia, ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (ďalej len „nariadenie o VFR“), ako aj návrh medziinštitucionálnej dohody o spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení⁶ (ďalej len „návrh MID“).

V uvedených návrhoch sa stanovuje dátum uplatňovania od 1. januára 2021 a tieto návrhy sa predkladajú pre Úniu s 27 členskými štátmi v súlade s oznámením Spojeného kráľovstva o jeho úmysle vystúpiť z Európskej únie a Euratomu na základe článku 50 Zmluvy o Európskej únii, ktoré bolo doručené Európskej rade 29. marca 2017.

¹ Medziinštitucionálna dohoda o rozpočtovej disciplíne a zlepšení rozpočtového postupu podpísaná Parlamentom, Radou a Komisiou 29. júna 1988, Ú. v. ES L 185, 15.7.1988, s. 33.

² Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 884.

³ Ú. v. EÚ C 373, 20.12.2013, s. 1.

⁴ Ú. v. EÚ L 103, 22.4.2015, s. 1.

⁵ Ú. v. EÚ L 163, 24.6.2017, s. 1.

⁶ COM(2018) 323, 2.5.2018.

2. NOVÝ, MODERNÝ ROZPOČET.

2.1. Hlavné politické usmernenia

Návrh nariadenia o VFR a návrh MID vychádzajú zo zásad a hlavných politických cieľov vytýčených v oznámení Komisie „Moderný rozpočet pre Úniu, ktorá chráni, posilňuje a obraňuje: viacročný finančný rámec na roky 2021 – 2027“ prijatom 2. mája 2018⁷ (ďalej len „oznámenie o VFR“), najmä pokiaľ ide o jeho trvanie, jeho štruktúru odrážajúcu politické priority, potrebu zvýšenej flexibility a sumy plánované pre samotný viacročný finančný rámec.

2.2. Štruktúra VFR a stropy VFR

Štruktúra výdavkových „okruhov“ VFR odzrkadľuje návrh, aby bol rozpočet jednoduchší a transparentnejší a jasne zameraný na politické priority. Podrobná štruktúra a politiky zahrnuté do jednotlivých okruhov sú opísané v oznámení o VFR.

VFR sa skladá zo siedmich okruhov s tromi čiastkovými stropmi: „Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť“ v okruhu II, „Výdavky súvisiace s trhom a priame platby“ v okruhu III a „Administratívne výdavky inštitúcií“ v okruhu VII (pozri tabuľku v prílohe k tomuto nariadeniu).

Komisia na podporu priorít Únie v kontexte 27-člennej EÚ a vzhľadom na začlenenie Európskeho rozvojového fondu do rozpočtu Únie navrhuje pre VFR na roky 2021 – 2027 strop pre záväzky vo výške 134,6 miliardy EUR v stálych cenách roku 2018, čo zodpovedá 1,11 % HND EÚ, a príslušný strop platieb vo výške 1 104,8 miliardy EUR v stálych cenách roku 2018, čo zodpovedá 1,08 % HND EÚ.

Komisia spolu s týmto návrhom predkladá legislatívny balík na reformu systému vlastných zdrojov Únie, ktorého súčasťou je rozhodnutie Rady o systéme vlastných zdrojov Európskej únie⁸, ktorý zahŕňa zvýšenie stropu ročného výberu vlastných zdrojov na 1,29 % HND pre platby a 1,35 % HND pre záväzky. Toto zvýšenie odráža nárast platobných potrieb v súvislosti so začlenením Európskeho rozvojového fondu do rozpočtu a financovaním nových priorít a zároveň vytvára dostatočnú bezpečnostnú rezervu, ktorá zaistí, že Únia bude schopná – za akýchkoľvek okolností – plniť svoje finančné záväzky.

2.3. Flexibilita

Hoci sa finančný rámec zameriava na zabezpečenie rozpočtovej disciplíny, musí zároveň poskytovať primeranú mieru flexibility, aby bolo možné pridelovať zdroje efektívne a aby Únia mohla rýchlo reagovať na nepredvídané okolnosti a núdzové situácie.

V prvých rokoch viacročného finančného rámca na roky 2014 – 2020 Únia čelila bezprecedentnému rozsahu nepredvídaných problémov plynúcich z nestability v susedných krajinách, ktoré so sebou priniesli bezpečnostné hrozby a masové migračné pohyby. Pri mobilizácii dodatočných finančných prostriedkov na opatrenia prispievajúce k riešeniu uvedených výziev sa vo veľkej miere využila flexibilita VFR, najmä použitím osobitných nástrojov, ktoré boli zriadené ako súčasť nariadenia o VFR. Únia tak bolo schopná rozhodne konať, no flexibilita rozpočtu sa ocitla až na hraniciach svojich možností.

⁷ COM(2018) 321, 2.5.2018.

⁸ COM(2018) 325, 2.5.2018.

V rámci strednodobého preskúmania/revízie VFR na roky 2014 – 2020⁹ v roku 2016 sa preto podrobne posúdilo fungovanie „súboru nástrojov“ flexibility a ďalšie zlepšenia sa zaviedli pri revízii nariadenia o VFR v roku 2017.

Medzi parametre, ktoré vplyvajú na mieru flexibility alebo rigidity finančného rámca patrí dĺžka trvania finančného rámca, počet a koncepcia výdavkových okruhov, podiel výdavkov EÚ vopred pridelených členským štátom a regiónom alebo vopred určených „referenčnými sumami“ stanovenými v právnych predpisoch prijatých postupom spolurozhodovania, disponibilné rezervy v rámci každého výdavkového stropu a rezervy zostávajúce medzi stropmi finančného rámca a stropom vlastných zdrojov. Komisia pri príprave svojich návrhov ďalšieho finančného rámca tieto prvky zohľadnila.

Z dôvodov uvedených v oznámení o VFR bude rozpočtová flexibilita základným princípom, z ktorého bude budúci viacročný finančný rámec vychádzať viac než kedykoľvek v minulosti. Vychádzajúc z inovatívnych riešení, ktoré už boli zahrnuté do VFR na roky 2014 – 2020, by sa mal v budúcnosti klásť dôraz na konsolidáciu, posilnenie a zefektívnenie mechanizmov flexibility v záujme vytvorenia pružnejšieho rámca pri súčasnom zachovaní flexibility, ktorú viacročný finančný rámec ponúka.

Komisia preto navrhuje, aby sa do nariadenia o VFR a návrhu MID zahrnuli tieto ustanovenia týkajúce sa flexibility:

1. Maximalizovanie využívania výdavkových stropov vďaka osobitnej a maximálnej flexibilitě medzi jednotlivými okruhmi a rokmi: okrem udržiavania dostatočnej výšky nepridelených rezerv Komisia navrhuje v plnej miere využívať mechanizmy celkovej rezervy na platby zavedenej v súčasnom rámci. Ako novinku navrhuje rozšíriť veľkosť a rozsah pôsobnosti existujúcej celkovej rezervy na záväzky, a vytvoriť tak rezervu Únie financovanú z rezerv, ktoré zostali k dispozícii v rámci stropov pre záväzky predchádzajúceho rozpočtového roka, ako aj z prostriedkov, ktoré boli viazané v prospech rozpočtu EÚ, ale nakoniec neboli pri implementácii programov EÚ vynaložené a ich viazanosť sa zrušila. Zachovať sa má aj rezerva na nepredvídané udalosti, ktorú možno použiť ako poslednú možnosť.
2. Navrhuje sa zvýšiť možnú odchýlku od orientačných súm stanovených v programoch prijatých riadnym legislatívnym postupom z 10 % na 15 % s cieľom posilniť flexibilitu v rámci okruhov.
3. Pokiaľ ide o **osobitné nástroje**, ktoré umožňujú zahrnúť do rozpočtu prostriedky nad rámec stropov stanovených vo VFR, malo by sa spresniť, že táto možnosť sa vzťahuje na mobilizované viazané aj platobné rozpočtové prostriedky. Okrem toho:
 - a) rozsah pôsobnosti osobitných nástrojov, ako je Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii a rezerva na núdzovú pomoc sa reviduje a v náležitých prípadoch rozširuje (napr. aby bolo možné aktivovať rezervu na núdzovú pomoc v prípade núdzových situácií v rámci Únie) a zároveň dochádza k zefektívneniu postupov mobilizácie týchto nástrojov;
 - b) navrhuje sa zvýšenie maximálnych súm, ktoré sú každoročne k dispozícii pre Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii, Fond solidarity Európskej únie, rezervu na núdzovú pomoc a nástroj flexibility. Malo by sa tiež umožniť, aby sa v rámci nástroja flexibility dali použiť nevyčerpané časti ročných súm

⁹ Strednodobé preskúmanie/revízia viacročného finančného rámca na roky 2014 – 2020: Rozpočet EÚ zameraný na výsledky, COM(2016)603 final, 14.9.2016.

rezervy na núdzovú pomoc, ako sa to deje už v súčasnosti v prípade Fondu solidarity Európskej únie a Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii.

2.4. Úpravy, preskúmanie a revízia VFR

Finančný rámec na roky 2021 – 2027 je vypracovaný v cenách roku 2018. Postup jeho technickej úpravy, ako aj 2 % deflátor, zostávajú zachované. Súčasťou ročnej technickej úpravy sú aj výpočty súm týkajúcich sa celkovej rezervy na platby, celkovej rezervy na záväzky (rezervy Únie), nástroja flexibility a rezervy na nepredvídané udalosti v súlade s ustanoveniami tohto nariadenia o maximálnych ročných sumách a presunoch nepoužitých súm z predchádzajúcich rokov. Výsledky úprav by sa mali oznámiť rozpočtovému orgánu pred rozpočtovým postupom na rok n+1.

K úprave stropov VFR môže dôjsť aj v dôsledku iných okolností. Príkladom môže byť „opätovné zahrnutie záväzkov do rozpočtu“ v prípade oneskoreného prijatia nových pravidiel alebo programov v rámci zdieľaného riadenia alebo prispôsobenie balíkov finančných prostriedkov na politiku súdržnosti najaktuálnejším štatistikám v súvislosti s metódou pridelovania prostriedkov. Ďalším príkladom je potreba umožniť, aby sa do rozpočtu opätovne zahrnuli prostriedky v dôsledku zrušenia opatrení na účely pozastavenia, ktoré boli schválené podľa osobitných základných aktov, ktoré vytvárajú prepojenie medzi účinnosťou fondov a riadnou správou hospodárskych záležitostí alebo ochranou rozpočtu Únie v prípade všeobecných nedostatkov v oblasti dodržiavania zásad právneho štátu v členských štátoch.

Zdá sa byť vhodné zachovať ustanovenia upravujúce prípady, v ktorých by malo počítať s revíziou VFR (revízia zmlúv s vplyvom na rozpočet, rozšírenie Únie, opätovné zjednotenie Cypru).

Preskúmanie VFR v polovici obdobia je plánované na koniec roka 2023. V prípade potreby sa k tomuto preskúmaniu pripoja príslušné návrhy na revíziu nariadenia.

3. PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

3.1. Nariadenie o viacročnom finančnom rámci

Rovnako ako v prípade súčasného nariadenia č. 1311/2013 sú aj ustanovenia návrhu nariadenia o VFR členené na kapitoly. Poradie niektorých ustanovení sa zmenilo, aby sa zjednodušila jeho štruktúra.

Kapitola 1 – Všeobecné ustanovenia

Článok 1 – Viacročný finančný rámec

V znení článku 1 sa uvádza trvanie viacročného finančného rámca, ktoré je stanovené na sedem rokov (od roku 2021 do roku 2027) z dôvodov uvedených v oznámení o VFR.

Článok 2 – Dodržiavanie stropov VFR

V prvom odseku článku 2 sa odkazuje na prílohu, ktorá obsahuje tabuľku so stropmi viacročného finančného rámca, a stanovuje sa povinnosť inštitúcií dodržiavať tieto stropy v priebehu rozpočtového postupu v súlade s ustanoveniami zmluvy.

Stanovuje sa v ňom aj úprava čiastkového stropu pre výdavky súvisiace s trhom a priame platby v súlade s uplatnením flexibility medzi dvomi piliermi spoločnej poľnohospodárskej politiky (ďalej len „SPP“), ako sa stanovuje v právnych predpisoch v oblasti SPP.

V druhom odseku sa uvádzajú osobitné nástroje, ktoré sú podrobnejšie vymedzené v kapitole 3 návrhu nariadenia (články 9 až 14), spolu so zásadou, že tieto nástroje sa nezahŕňajú do viacročného finančného rámca a ich financovanie sa za osobitných okolností stanoví nad

rámec stropov viacročného finančného rámca pre viazané aj zodpovedajúce platobné rozpočtové prostriedky. V snahe zachovať súčasnú úroveň flexibility a úlohy inštitúcií pri mobilizácii uvedených nástrojov sa postupy uplatniteľné na ich mobilizáciu zahrnuli do návrhu MID.

V treťom odseku sa preberá znenie súčasného článku 3 ods. 3, ktoré sa zosúladuje s vymedzením finančnej pomoci členským štátom stanoveným v hlave X nariadenia o rozpočtových pravidlách¹⁰. To zahŕňa akýkoľvek úver poskytnutý členským štátom v rámci nástroja na podporu platobnej bilancie¹¹ a Európskeho finančného stabilizačného mechanizmu (EFSM)¹², ako aj nového európskeho nástroja stabilizácie investícií, v rámci ktorej sa poskytujú úvery členským štátom zažívajúcim závažný asymetrický šok. Zachováva sa zásada, podľa ktorej v prípade, že splatenie zaručeného úveru v rámci finančnej pomoci členským štátom treba kryť z rozpočtu Únie, takýto prípadný výdavok je vylúčený z finančného rámca (t. j. príslušné sumy by sa mobilizovali nad rámec stropov viacročného finančného rámca).

Schopnosť Únie ručiť za úvery z rozpočtu EÚ nie je obmedzená stropom VFR, ale stropom vlastných zdrojov.

Článok 3 – Dodržiavanie stropu vlastných zdrojov

Tento článok preberá znenie článku 4 súčasného nariadenia. Dodržiavanie stropu vlastných zdrojov sa musí zaistiť každý rok. Ak by stropy pre platobné rozpočtové prostriedky viedli k sadzbe výberu vlastných zdrojov, ktorá by presahovala strop vlastných zdrojov, stropy finančného rámca sa musia upraviť.

Kapitola 2 – Úpravy VFR

Článok 4 – Celková rezerva na platby

Tento článok preberá znenie článku 5 súčasného nariadenia pre obdobie rokov 2022 – 2027, ale neobsahuje žiadne obmedzenie, pokiaľ ide o výšku úpravy stropov, aby sa zaistila osobitná a maximálna flexibilita.

Článok 5 – Technické úpravy

Tento článok preberá znenie článku 6 súčasného nariadenia. Finančný rámec je vypracovaný v cenách roku 2018. Postup jeho ročnej technickej úpravy, ako aj 2 % deflátor, zostávajú zachované. V odseku 1 sa mení poradie písmen d) až f), aby sa zohľadnilo poradie článkov v kapitole 3.

Článok 6 – Úprava balíkov finančných prostriedkov na politiku súdržnosti

V tomto článku sa preberá znenie článku 7 súčasného nariadenia v súvislosti s úpravou balíkov finančných prostriedkov na politiku súdržnosti na základe najaktuálnejších štatistických údajov, okrem preskúmania oprávnenosti v rámci Kohézneho fondu. Zavedené zmeny odrážajú načasovanie VFR na roky 2021 – 2027.

Článok 7 – Úpravy v dôsledku opatrení, ktoré súvisia s riadnou správou hospodárskych záležitostí alebo ochranou rozpočtu Únie v prípade všeobecných nedostatkov v oblasti dodržiavania zásad právneho štátu v členských štátoch

¹⁰ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) [XXX/201X] z [...] o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L...)

¹¹ Nariadenie Rady (ES) č. 332/2002 z 18. februára 2002, ktorým sa zavádza systém strednodobej finančnej pomoci pre platobné bilancie členských štátov, Ú. v. ES L 53, 23.2.2002, s. 1.

¹² Nariadenie Rady (EÚ) č. 407/2010 z 11. mája 2010, ktorým sa zriaďuje európsky finančný stabilizačný mechanizmus, Ú. v. EÚ L 118, 12.5.2010, s. 1.

Pokiaľ ide o makroekonomickú podmienenosť, tento článok preberá znenie článku 8 súčasného nariadenia. Navrhuje sa rozšíriť tento mechanizmus na úpravu stropov VFR v prípade zrušenia opatrení súvisiacich s ochranou rozpočtu Únie v prípade všeobecných nedostatkov v oblasti dodržiavania zásad právneho štátu v členských štátoch ¹³. V oboch prípadoch sa navrhuje, aby bolo maximálne obdobie na opätovné zahrnutie pozastavených záväzkov do rozpočtu obmedzené na obdobie do roku n+2.

Článok 8 – Úprava v dôsledku nových pravidiel alebo programov v rámci zdieľaného riadenia

Navrhuje sa, aby sa úprava stropov v prípade oneskoreného prijatia nových pravidiel alebo programov v rámci zdieľaného riadenia vykonávala prostredníctvom technickej úpravy, a nie prostredníctvom revízie, ako sa to deje v súčasnosti (článok 19 súčasného nariadenia o VFR), keďže ide v podstate o automatickú a mechanickú úpravu, ktorá sa musí vykonať rýchlo, aby sa uľahčilo dokončenie plánovacieho procesu. Navrhuje sa, aby sa pridelené prostriedky, ktoré sa nepoužili v roku 2021, v rovnakých tranžiach presunuli do nasledujúcich štyroch rokov 2022 až 2025.

Kapitola 3 – Osobitné nástroje

Mení sa poradie prezentácie osobitných nástrojov, aby sa najprv uvádzali dva osobitné nástroje (Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii a Fond solidarity Európskej únie) spojené s osobitnými základnými aktmi. Ustanovenia nariadenia a návrhu MID, ktoré sa týkajú mobilizácie nástrojov, sa zjednodušujú, pričom sa zohľadňujú ustanovenia, ktoré už sú zahrnuté do osobitných odvetvových základných aktov a nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Článok 9 – Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii

Tento článok preberá znenie článku 12 súčasného nariadenia. Ciele a rozsah pôsobnosti Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii sa vymedzia v osobitnom základnom akte [nariadenie (EÚ) XXXX/XX¹⁴]. Maximálna ročná suma sa zvyšuje na 200 miliónov EUR (v cenách roku 2018).

Článok 10 – Fond solidarity Európskej únie

Tento článok preberá znenie článku 10 súčasného nariadenia. Ciele a rozsah pôsobnosti Fondu solidarity Európskej únie sú vymedzené v osobitnom základnom akte [nariadenie (ES) č. 2012/2002 zmenené nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 661/2014 z 15. mája 2014], v prípade ktorého sa neplánuje žiadna zmena. Maximálna ročná suma sa zvyšuje na 600 miliónov EUR (v cenách roku 2018).

Článok 11 – Rezerva na núdzovú pomoc

Tento článok zodpovedá článku 9 súčasného nariadenia. Vzhľadom na potrebu zabezpečiť schopnosť reakcie rozpočtu Únie, ako aj so zreteľom na nové výzvy, ktorým Únia čelila a naďalej čelí, sa navrhuje rozšíriť rozsah pôsobnosti rezervy na núdzovú pomoc na operácie v rámci EÚ s cieľom vytvoriť spoločný mechanizmus umožňujúci finančnú podporu akcií EÚ v reakcii na všetky druhy kríz (prírodné katastrofy, núdzové situácie pri riadení migrácie, humanitárne núdzové situácie, epidémie atď.) a vo všetkých geografických oblastiach. V snahe maximalizovať reakčnú schopnosť rozpočtu EÚ nie sú prostriedky nijak účelovo viazané ani prioritne určené na použitie na konkrétne programy. Uplatňovali by sa však dočasné obmedzenia použitia v priebehu roka, aby sa v každom momente zaistila schopnosť reakcie na vnútorné alebo vonkajšie krízy a aby sa zabezpečila možnosť mobilizovať finančné

¹³ COM(2018) 324, 2.5.2018.

¹⁴ Ú. v. EÚ L, , s. .

prostriedky na pokrytie potrieb, ktoré môžu vzniknúť koncom roka. Maximálna ročná suma sa zvyšuje na 600 miliónov EUR (v cenách roku 2018).

Článok 12 – Celková rezerva na záväzky (rezerva Únie)

Tento článok zodpovedá článku 14 súčasného nariadenia. Okrem rezerv, ktoré zostali k dispozícii v rámci stropov VFR pre záväzky roka n-1 a ktoré sa použijú už od roku 2022, sa navrhuje, aby sa od roku 2023 zdroje celkovej rezervy na záväzky (rezervy Únie) zvýšili o sumy zodpovedajúce rozpočtovým prostriedkom, ktorých viazanosť bola zrušená v roku n-2, s výnimkou rozpočtových prostriedkov, ktorých viazanosť sa zrušila a ktoré boli opätovne sprístupnené podľa osobitného pravidla stanoveného v článku [15] nariadenia o rozpočtových pravidlách. Ustanovenia týkajúce sa mobilizácie zostávajú v porovnaní so súčasnou celkovou rezervou na záväzky nezmenené.

Článok 13 – Nástroj flexibility

Tento článok zodpovedá článku 11 súčasného nariadenia. Maximálna ročná suma sa zvyšuje na 1 miliardu EUR (v cenách roku 2018). Okrem toho sa navrhuje, aby sa do nástroja flexibility dopĺňali nepoužívané sumy z rezervy na núdzovú pomoc, ktoré v predchádzajúcom roku prepadli, ako sa to deje už v súčasnosti v prípade Fondu solidarity Európskej únie a Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii podľa súčasného nariadenia. Výpočet súm, ktoré sú k dispozícii v rámci nástroja flexibility, sa bude naďalej oznamovať v rámci ročnej technickej úpravy stanovenej v článku 5.

Článok 14 – Rezerva na nepredvídané udalosti

Tento článok preberá znenie článku 13 súčasného nariadenia.

Kapitola 4 – Preskúmanie a revízia VFR

Článok 15 – Revízia VFR

Znenie tohto článku zodpovedá článku 17 súčasného nariadenia. Znenie odseku 3 týkajúce sa preskúmania možností prerozdelenia v rámci príslušného okruhu VFR bolo zjednodušené.

Článok 16 – Preskúmanie VFR v polovici obdobia

Tento článok zodpovedá článku 2 súčasného nariadenia. Navrhuje sa, aby Komisia do konca roku 2023 predložila výstupy z preskúmania fungovania VFR, ku ktorým v prípade potreby pripojí príslušné návrhy na zostávajúce obdobie vrátane návrhu na revíziu VFR (článok 15 ods. 1).

Článok 17 – Revízia v súvislosti s plnením

Znenie tohto článku zodpovedá článku 18 súčasného nariadenia. Vypustilo sa všeobecné pravidlo týkajúce sa načasovania prijatia revízie, aby sa z časového hľadiska neobmedzovala možnosť revidovať VFR na základe plnenia, ak by to bolo potrebné.

Článok 18 – Revízia VFR v prípade revízie zmlúv

Tento článok preberá znenie článku 20 súčasného nariadenia.

Článok 19 – Revízia VFR v prípade rozšírenia Únie

Tento článok preberá znenie článku 21 súčasného nariadenia.

Článok 20 – Revízia VFR v prípade opätovného zjednotenia Cypru

Tento článok preberá znenie článku 22 súčasného nariadenia.

Kapitola 5 – Príspevok na financovanie veľkých projektov

Článok 21 – Príspevok na financovanie veľkých projektov

Tento článok zodpovedá článku 16 súčasného nariadenia. Navrhuje sa zachovať na obdobie rokov 2021 až 2027 ustanovenia určujúce maximálnu výšku príspevkov z rozpočtu Únie na veľké projekty, ktoré sú financované v rámci stropov VFR, ale ktorých trvanie značne presahuje obdobie finančného rámca.

Týkalo by sa to veľkých projektov v rámci navrhovaného európskeho vesmírneho programu, ako aj projektu medzinárodného termonukleárneho experimentálneho reaktora (ITER).

V navrhovaných ustanoveniach sa tak počíta s vyčlenením disponibilnej sumy pre VFR na roky 2021 – 2027. Legislatívne akty týkajúce sa uvedených programov musia byť v súlade s finančnými ustanoveniami stanovenými v tomto nariadení.

Kapitola 6 – Medziinštitucionálna spolupráca v priebehu rozpočtového postupu

Článok 22 – Medziinštitucionálna spolupráca v priebehu rozpočtového postupu

Tento článok preberá znenie článku 23 súčasného nariadenia.

Článok 23 – Zásada jednotnosti rozpočtu

Tento článok preberá znenie článku 24 súčasného nariadenia.

Kapitola 7 – Záverečné ustanovenia

Článok 24 – Prechod na nový viacročný finančný rámec

Znenie tohto článku zodpovedá článku 25 súčasného nariadenia. Stanovuje sa v ňom povinnosť Komisie predložiť nový finančný rámec pred 1. júlom 2025.

Pravidlá pre prípad, že by sa nedosiahla dohoda o žiadnom novom finančnom rámci pred skončením platnosti finančného rámca, na ktorý sa vzťahuje toto nariadenie, sú stanovené v primárnom práve (článok 312 ods. 4 ZFEÚ), a preto sa nemusia uvádzať v tomto nariadení. Odkazuje sa na ne v odôvodnení 15.

Článok 25 – Nadobudnutie účinnosti

V poslednom článku návrhu nariadenia o VFR sa stanovuje dátum nadobudnutia účinnosti a dátum uplatňovania nariadenia. Medziinštitucionálna dohoda (ďalej tiež „MID“) by mala nadobudnúť platnosť v ten istý deň, keďže tieto dva právne texty sa navzájom dopĺňajú.

3.2. Medziinštitucionálna dohoda o spolupráci v rozpočtových záležitostiach a správnom finančnom riadení

Úvod – Body 1 až 6 návrhu MID

V úvodnej časti návrhu MID sa uvádza odkaz na zmluvu (článok 295), pripomína záväzný charakter tejto dohody, jej spojitosť s inými právnymi aktmi, ktoré sa viažu k viacročnému finančnému rámcu a rozpočtovému postupu, opisuje sa štruktúra dohody a stanovuje sa v nej dátum nadobudnutia platnosti (ten istý dátum ako dátum nadobudnutia účinnosti nariadenia o VFR).

Preberá znenie bodov 1 až 6 súčasnej MID.

Časť I – Ustanovenia týkajúce sa finančného rámca

A. Ustanovenia týkajúce sa finančného rámca

Bod 7 MID sa týka rezerv v rámci stropov. V nariadení o VFR sa zavádzajú stropy pre všetky okruhy, ktoré treba dodržiavať počas každého ročného rozpočtového postupu, ako sa stanovuje v zmluve. Mala by sa však zachovať prax spočívajúca v zabezpečení, pokiaľ

možno, dostatočných rezerv v rámci stropov. Predstavuje prvok medziinštitucionálnej spolupráce a dobrej vôle inštitúcií v rámci rozpočtového postupu. Ustanovenie sa v porovnaní s bodom 8 súčasnej MID ponecháva bezo zmeny, s výnimkou odkazu na podokruh „Hospodárska, sociálna a územná súdržnosť“, keďže v navrhutej štruktúre nového VFR nie je žiaden takýto podokruh zahrnutý.

V bode 8 sa stanovuje aktualizácia prognóz platobných rozpočtových prostriedkov po roku 2027, ktorá sa uskutoční vo štvrtom roku trvania VFR v súlade so súčasnou praxou a bodom 9 súčasnej MID.

B. Ustanovenia týkajúce sa osobitných nástrojov

Body 9 až 13 zodpovedajú bodom 10 až 14 súčasnej MID a vymedzujú sa v nich postupy uplatniteľné na mobilizáciu nasledujúcich osobitných nástrojov stanovených v nariadení o VFR: Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii, Fond solidarity Európskej únie, rezerva na núdzovú pomoc, nástroj flexibility a rezerva na nepredvídané udalosti. Poradie ustanovení sa zmenilo, aby zodpovedalo poradiu v návrhu nariadenia o VFR.

Znenie ustanovení sa mení s cieľom:

- zosúladiť pravidlá hlasovania, pokiaľ ide o mobilizáciu Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii, Fondu solidarity Európskej únie a nástroja flexibility s pravidlami uplatniteľnými na prijímanie rozpočtu EÚ podľa článku 314 ZFEÚ,
- zjednodušiť a zefektívniť znenie v prípadoch, keď sú už osobitné ustanovenia zahrnuté v nariadení o rozpočtových pravidlách alebo v príslušnom odvetvovom základnom akte: pravidlá uplatniteľné na presuny (Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii a rezerva na núdzovú pomoc), rozhodnutie o mobilizácii (Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii a Fond solidarity Európskej únie).

Časť II – Zlepšenie medziinštitucionálnej spolupráce v rozpočtových záležitostiach

A. Postup medziinštitucionálnej spolupráce

V bode 14 sa odkazuje na podrobnosti týkajúce sa medziinštitucionálnej spolupráce v priebehu rozpočtového postupu, ktoré sú zahrnuté v prílohe k MID.

V bode 15 o „rozpočtovej transparentnosti“ sa zachováva znenie bodu 16 súčasnej MID so zmenami, ktorých cieľom je zohľadniť správy, ktoré sú už v súčasnosti podrobne upravené v nariadení o rozpočtových pravidlách [napr. trustové fondy v článku 41 ods. 6 a článku 252, päťročné prognózy peňažných tokov do rozpočtu a peňažných tokov z rozpočtu v článku 247 ods. 1 písm. c)]. Znenie sa tiež mení, aby sa zohľadnilo začlenenie Európskeho rozvojového fondu do rozpočtu Únie od roku 2021. Podávanie správ o Európskom rozvojovom fonde podľa bodu 15 MID by sa preto malo týkať len neuzavretých položiek z predchádzajúcich Európskych rozvojových fondov.

B. Začlenenie finančných ustanovení do legislatívnych aktov

Zachovávajú sa ustanovenia súčasnej MID. Povolená odchýlka od súm zahrnutých v legislatívnych aktoch sa zvýšila z 10 % na 15 % s cieľom zvýšiť flexibilitu v rámci okruhov (bod 16). Toto ustanovenie sa nevzťahuje na sumu predbežne pridelenú členským štátom na celé obdobie trvania finančného rámca, ani na veľké projekty uvedené v článku 21 nariadenia o VFR.

Bod 17 bol revidovaný, aby sa zjednotila terminológia so ZFEÚ. Vypúšťa sa odkaz na spoločné vyhlásenie Európskeho parlamentu, Rady a Komisie zo 4. marca 1975, pretože už nie je aktuálny.

C. Výdavky týkajúce sa rybárskych dohôd

Znenie súčasných ustanovení MID týkajúcich sa spolupráce a informácií, pokiaľ ide o rozpočtové záležitosti v oblasti rybárskych dohôd, sa zachováva, s výnimkou zohľadnenia skutočnosti, že keďže nerozpočtový aspekt účasti na rokovaniach o medzinárodných dohodách už je upravený v bodoch 25 a 26 rámcovej dohody o vzťahoch medzi Európskym parlamentom a Európskou komisiou z 20. októbra 2010¹⁵, je vhodnejšie vyhnúť sa súbežnému textu v MID.

D. Financovanie spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky

V bode 20 sa preberá znenie bodu 23 súčasnej MID.

Znenie bodu 21 vo veľkej miere zodpovedá zneniu bodu 24 súčasnej MID, pričom došlo k zmene poradia odsekov a vyjasneniu terminológie („akcie“ namiesto „nástrojov“). Vypúšťa sa odkaz na rezervu na núdzovú pomoc, keďže v rámci rozšíreného rozsahu pôsobnosti navrhnutého v článku 11 návrhu nariadenia o VFR, bude naďalej možné mobilizovať rezervu na núdzovú pomoc na účely naliehavého zvýšenia rozpočtu spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky.

V bode 22 sa navrhuje stanoviť pevný termín (30. november každého roka) na dosiahnutie dohody o ročnom harmonograme spoločných konzultačných zasadnutí, ktoré sa majú konať v nasledujúcom roku na účely pravidelného dialógu medzi Európskym parlamentom a vysokým predstaviteľom.

E. Zapojenie inštitúcií, pokiaľ ide o otázky rozvojovej politiky

Ustanovenie bodu 23 sa mení, aby sa zohľadnilo navrhované začlenenie Európskeho rozvojového fondu do rozpočtu Únie.

Časť III – Správne finančné riadenie finančných prostriedkov EÚ

Body 28 a 29 súčasnej MID, ktoré sa týkajú spoločného riadenia a výročnej hodnotiacej správy stanovenej v článku 318 ZFEÚ, sa vypúšťajú, keďže uvedené správy sú v súčasnosti upravené osobitnými ustanoveniami nariadenia o rozpočtových pravidlách [článok 41 ods. 3 písm. g), resp. článok 247 ods. 1 písm. e)].

V bode 24 o finančnom pláne sa preberá znenie bodu 30 súčasnej MID s úpravou spočívajúcou v zosúladiení dátumov s dátumami uvedenými v článku 41 ods. 2 nariadenia o rozpočtových pravidlách.

Oddiel B, ktorý sa týka agentúr a európskych škôl, (body 25 až 28) zostáva v porovnaní so súčasnou MID nezmenený.

Príloha – Medziinštitucionálna spolupráca v priebehu rozpočtového postupu

Ustanovenia prílohy zostávajú v porovnaní so súčasnou MID nezmenené, pretože sa osvedčili ako solídny základ pre spoluprácu medzi inštitúciami, s výnimkou dvoch zmien:

- znenie bodu 9 v súvislosti s opravnými listami k návrhu rozpočtu sa zosúladí so znením článku 42 nariadenia o rozpočtových pravidlách,
- na účely zohľadnenia súčasnej praxe a zosúladienia znenia s bodom 20 prílohy sa slovo „vykonateľnosť (implementability)“ nahrádza slovom „vykonateľnosť (executability)“.

¹⁵ Ú. v. EÚ L 304, 20.11.2010, s. 47.

Návrh

NARIADENIE RADY,

ktorým sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 312,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu, a najmä na jej článok 106a,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

so zreteľom na súhlas Európskeho parlamentu¹⁶,

po postúpení návrhu legislatívneho aktu národným parlamentom,

konajúc v súlade s mimoriadnym legislatívnym postupom,

keďže:

- (1) Vzhľadom na potrebu primeranej úrovne predvídateľnosti pri príprave a realizácii strednodobých investícií by sa trvanie viacročného finančného rámca malo stanoviť na sedem rokov počnúc 1. januárom 2021.
- (2) Ročné stropy pre viazané rozpočtové prostriedky podľa kategórie výdavkov a ročné stropy pre platobné rozpočtové prostriedky zavedené viacročným finančným rámcom musia dodržiavať príslušné stropy pre záväzky a vlastné zdroje, ktoré sú stanovené v súlade s rozhodnutím Rady o systéme vlastných zdrojov Európskej únie prijatým v súlade s článkom 311 tretím odsekom ZFEÚ.
- (3) Ak je potrebné mobilizovať záruky zo všeobecného rozpočtu Únie za finančnú pomoc oprávneným členským štátom v súlade s článkom [208 ods. 1] nariadenia Európskeho parlamentu a Rady EÚ č. [xxx/201x]¹⁷ (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“), potrebná suma by sa mala mobilizovať nad rámec stropov viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov viacročného finančného rámca, mal by sa však dodržať strop vlastných zdrojov.
- (4) Vo viacročnom finančnom rámci by sa nemal brať ohľad na rozpočtové položky financované z pripísaných príjmov v zmysle nariadenia o rozpočtových pravidlách.
- (5) Viacročný finančný rámec by sa mal stanoviť v cenách roku 2018. Zároveň by sa mali stanoviť pravidlá pre ročné technické úpravy viacročného finančného rámca na účely prepočítania stropov a disponibilných rezerv.
- (6) S cieľom umožniť Únii, aby si plnila svoje záväzky v súlade s článkom 323 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) by sa mala v maximálnej možnej miere uplatňovať špecifická flexibilita.

¹⁶ Ú. v. EÚ C , , s. .

¹⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady EÚ [XXX/201X z [...]] o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Únie (Ú. v. EÚ L...).

- (7) Na to, aby mohla Únia reagovať na osobitné nepredvídané okolnosti alebo aby sa mohli financovať jasne definované výdavky, ktoré nie je možné financovať v rámci výšky stropov, ktoré sú k dispozícii pre jeden alebo viacero okruhov stanovených vo viacročnom finančnom rámci, sú v záujme zabezpečenia plynulého rozpočtového postupu potrebné tieto osobitné nástroje: Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii, Fond solidarity Európskej únie, rezerva na núdzovú pomoc, celková rezerva na záväzky (rezerva Únie), nástroj flexibility a rezerva na nepredvídané udalosti. Účelom rezervy na núdzovú pomoc nie je reagovať na následky kríz súvisiacich s trhom, ktoré majú vplyv na poľnohospodársku výrobu alebo distribúciu. Malo by sa preto prijať osobitné ustanovenie, ktoré by v prípade potreby použitia osobitných nástrojov umožnilo zahrnúť do rozpočtu viazané a zodpovedajúce platobné rozpočtové prostriedky nad rámec stropov stanovených vo viacročnom finančnom rámci.
- (8) Balíky finančných prostriedkov na politiku súdržnosti určené pre jednotlivé členské štáty sú stanovené na základe štatistických údajov a prognóz, z ktorých vychádzala Komisia pri príprave návrhu tohto nariadenia v máji 2018. Vzhľadom na neistý charakter prognóz, ako aj na vplyv na členské štáty s obmedzeným balíkom finančných prostriedkov je potrebné, aby sa počas trvania viacročného finančného rámca pristúpilo k preskúmaniu, pri ktorom sa porovnajú prognózy s aktuálnymi štatistickými údajmi, a aby sa v prípade výrazných rozdielov vykonala úprava balíkov finančných prostriedkov pre dotknuté členské štáty, ako aj úprava príslušných stropov viacročného finančného rámca.
- (9) Mali by sa stanoviť pravidlá aj pre iné situácie, ktoré si môžu vyžadovať úpravy viacročného finančného rámca. Tieto úpravy môžu byť dôsledkom oneskoreného prijatia nových pravidiel alebo programov v rámci zdieľaného riadenia alebo dôsledkom opatrení, ktoré boli prijaté v súlade s príslušnými základnými aktmi a ktoré súvisia s riadnou správou hospodárskych záležitostí alebo ochranou rozpočtu Únie v prípade všeobecných nedostatkov v oblasti dodržiavania zásady právneho štátu v členských štátoch.
- (10) V polovici obdobia vykonávania viacročného finančného rámca je potrebné vykonať preskúmanie jeho fungovania. Výsledky tohto preskúmania by sa mali zohľadniť pri každej revízií tohto nariadenia vykonanej s ohľadom na zostávajúce roky viacročného finančného rámca.
- (11) Revíziu viacročného finančného rámca je potrebné stanoviť v prípade revízie zmlúv, opätovného zjednotenia Cypru alebo rozšírenia Únie, ako aj vzhľadom na plnenie rozpočtu.
- (12) Revízia tohto nariadenia môže byť potrebná aj z dôvodu nepredvídaných okolností, ktoré nie je možné financovať v rámci stropov stanovených vo viacročnom finančnom rámci. V takýchto prípadoch je preto potrebné stanoviť revíziu viacročného finančného rámca.
- (13) Osobitné pravidlá je potrebné prijať aj v súvislosti s financovaním veľkých projektov v oblasti infraštruktúry, ktorých životnosť výrazne presahuje trvanie viacročného finančného rámca. Je potrebné stanoviť maximálnu výšku príspevkov na tieto projekty zo všeobecného rozpočtu Únie, čím sa zabezpečí, že nebudú mať žiaden vplyv na iné projekty financované z tohto rozpočtu.
- (14) Je nevyhnutné stanoviť všeobecné pravidlá medziinštitucionálnej spolupráce v priebehu rozpočtového postupu.

- (15) Návrh nového viacročného finančného rámca by mala Komisia predložiť do 1. júla 2025, aby ho inštitúcie mohli prijať v dostatočnom časovom predstihu pred začatím nasledujúceho viacročného finančného rámca. Ak pred uplynutím obdobia uplatňovania viacročného finančného rámca stanoveného v tomto nariadení nie je prijatý nový finančný rámec, stropy zodpovedajúce poslednému roku stanovenému v tomto nariadení sa v súlade s článkom 312 ods. 4 ZFEÚ budú uplatňovať naďalej.

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

KAPITOLA 1

Všeobecné ustanovenia

Článok 1

Viacročný finančný rámec

Týmto nariadením sa stanovuje viacročný finančný rámec na roky 2021 až 2027 (ďalej len „VFR“).

Článok 2

Dodržiavanie stropov VFR

1. Európsky parlament, Rada a Komisia dodržiavajú v priebehu každého rozpočtového postupu a pri plnení rozpočtu v danom roku ročné stropy výdavkov stanovené v prílohe (ďalej len „stropy VFR“).
Čiastkový strop okruhu III uvedený v prílohe je stanovený bez toho, aby tým bola dotknutá flexibilita medzi dvoma piliermi spoločnej poľnohospodárskej politiky (ďalej len „SPP“). Upravený strop, ktorý sa po presunoch medzi Európskym poľnohospodárskym fondom pre rozvoj vidieka a priamymi platbami uplatní na I. pilier SPP, sa stanoví v príslušnom právnom akte a VFR sa na základe technických úprav stanovených v článku 5 tohto nariadenia zodpovedajúcim spôsobom upraví.
2. Ak je potrebné použiť zdroje z osobitných nástrojov uvedených v článkoch 9 až 14, viazané a zodpovedajúce platobné rozpočtové prostriedky sa zahrnú do rozpočtu nad rámec príslušných stropov VFR.
3. Ak je potrebné mobilizovať záruku za finančnú pomoc oprávneným členským štátom v súlade s článkom [208 ods. 1] nariadenia EÚ č. [xxx/201x] (ďalej len „nariadenie o rozpočtových pravidlách“), potrebná suma sa mobilizuje nad rámec stropov stanovených vo VFR.

Článok 3

Dodržiavanie stropu vlastných zdrojov

4. V žiadnom roku, na ktorý sa vzťahuje VFR, nesmú celkové požadované platobné rozpočtové prostriedky po ročnej úprave a po zohľadnení všetkých ostatných úprav a revízií, ako aj uplatnenia článku 2 ods. 2 a 3, viesť k takej sadzbe výberu vlastných zdrojov, ktorá presahuje strop vlastných zdrojov stanovený v súlade s platným rozhodnutím Rady o systéme vlastných zdrojov Európskej únie prijatým v súlade s článkom 311 tretím odsekom ZFEÚ (ďalej len „rozhodnutie o vlastných zdrojoch“).
5. V prípade potreby sa stropy stanovené vo VFR znížia, aby sa dodržal strop vlastných zdrojov stanovený v súlade s platným rozhodnutím o vlastných zdrojoch.

KAPITOLA 2

Úpravy VFR

Článok 4

Celková rezerva na platby

1. Komisia každý rok počnúc rokom 2022 upraví v rámci technických úprav uvedených v článku 5 strop platieb na roky 2022 – 2027 smerom nahor, a to o sumu zodpovedajúcu rozdielu medzi vykonanými platbami a stropom platieb VFR z roku n-1.
2. Akákoľvek úprava smerom nahor sa v plnom rozsahu kompenzuje zodpovedajúcim znížením stropu platieb na rok n-1.

Článok 5

Technické úpravy

1. Komisia každý rok pred začatím rozpočtového postupu na rok n+1 vykoná tieto technické úpravy VFR:
 - a) prehodnotenie stropov a celkovej výšky viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov v cenách roku n+1;
 - b) výpočet rezervy, ktorá je k dispozícii v rámci stropu vlastných zdrojov stanoveného v súlade s platným rozhodnutím o vlastných zdrojoch;
 - c) výpočet celkovej rezervy na platby stanovenej v článku 4;
 - d) výpočet celkovej rezervy na záväzky (rezerva Únie) stanovenej v článku 12;
 - e) výpočet súm, ktoré sa majú sprístupniť pre nástroj flexibility podľa článku 13 ods. 1 druhého pododseku;
 - f) výpočet absolútnej sumy rezervy na nepredvídané udalosti stanovenej v článku 14.
2. Technické úpravy uvedené v odseku 1 sa vykonajú na základe fixného deflátoru na úrovni 2 % ročne.
3. Výsledky technických úprav uvedených v odseku 1 oznámi Komisia spolu s príslušnými hospodárskymi prognózami Európskemu parlamentu a Rade.
4. Bez toho, aby boli dotknuté články 6, 7 a 8, sa nesmú vykonať žiadne ďalšie technické úpravy týkajúce sa dotknutého roka, a to ani počas daného roka, ani formou následných korekcií počas nasledujúcich rokov.

Článok 6

Úprava balíkov finančných prostriedkov na politiku súdržnosti

1. Komisia vykoná v roku 2024 okrem technickej úpravy pre rok 2025 aj preskúmanie celkových finančných prostriedkov všetkých členských štátov, ktoré boli na roky 2025 – 2027 pridelené na politiku súdržnosti v rámci cieľa „Investovanie do rastu a zamestnanosti“, pričom uplatní metódu prideľovania prostriedkov vymedzenú v príslušnom základnom akte na základe najaktuálnejších štatistík, ktoré budú v tom čase k dispozícii, a v prípade členských štátov s obmedzenými balíkmi prostriedkov na základe porovnania kumulovaného národného HDP za roky 2021 až 2023

a kumulovaného národného HDP odhadnutého v roku 2018. V prípade kumulatívnej odchýlky o viac ako +/- 5 % Komisia tieto celkové pridelené prostriedky upraví.

2. Vykonanie požadovaných úprav sa rovnomerne rozloží na roky 2025 – 2027 a príslušné stropy VFR sa zodpovedajúcim spôsobom upravia. Zodpovedajúcim spôsobom sa upravia aj stropy platieb, aby sa zabezpečil ich riadny vývoj vzhľadom na viazané rozpočtové prostriedky.
3. Celkový čistý pozitívny alebo negatívny vplyv úprav uvedených v odseku 2 nesmie prekročiť 4 mld. EUR.

Článok 7

Úpravy v dôsledku opatrení, ktoré súvisia s riadnou správou hospodárskych záležitostí alebo ochranou rozpočtu Únie v prípade všeobecných nedostatkov v oblasti dodržiavania zásady právneho štátu v členských štátoch

Ak sa v súlade s príslušnými základnými aktmi zruší pozastavenie rozpočtových záväzkov týkajúcich sa fondov Únie, ku ktorému došlo v dôsledku opatrení, ktoré súvisia s riadnou správou hospodárskych záležitostí alebo ochranou rozpočtu Únie v prípade všeobecných nedostatkov v oblasti dodržiavania zásady právneho štátu v členských štátoch, sumy zodpovedajúce pozastaveným záväzkom sa presunú do nasledujúcich rokov a príslušné stropy VFR sa zodpovedajúcim spôsobom upravia.

Pozastavené záväzky z roku n nemožno opäť zahrnúť do rozpočtu po roku n+2.

Článok 8

Úprava v dôsledku nových pravidiel alebo programov v rámci zdieľaného riadenia

Ak sa nové pravidlá alebo programy v rámci zdieľaného riadenia pre štrukturálne fondy, Kohézny fond, Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka, Európsky námorný a rybársky fond, Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a nástroj pre riadenie hraníc a víza v rámci Fondu pre integrované riadenie hraníc prijmu po 1. januári 2021, sumy zodpovedajúce prideleným prostriedkom, ktoré sa v roku 2021 nepoužili, sa rovnomerným dielom presunú do rokov 2022 až 2025 a príslušné stropy VFR sa zodpovedajúcim spôsobom upravia.

KAPITOLA 3

Osobitné nástroje

Článok 9

Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii

1. Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii, ktorého ciele a rozsah pôsobnosti sú vymedzené v [nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) XXXX/XX¹⁸], nesmie prekročiť maximálnu ročnú sumu 200 mil. EUR (v cenách roku 2018).
2. Rozpočtové prostriedky pre Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii sa do všeobecného rozpočtu Únie zahrnú ako rezerva.

¹⁸

Ú. v. EÚ L, , s. .

Článok 10

Fond solidarity Európskej únie

1. Fond solidarity Európskej únie, ktorého ciele a rozsah pôsobnosti sú vymedzené v nariadení Rady (ES) č. 2012/2002¹⁹, nesmie prekročiť maximálnu ročnú sumu 600 mil. EUR (v cenách roku 2018). Najmenej jedna štvrtina uvedenej ročnej sumy zostane každý rok k 1. októbru k dispozícii na krytie potrieb, ktoré vzniknú do konca uvedeného roka. Časť ročnej sumy, ktorá sa nepoužije v roku n, sa môže použiť do roku n+1. Časť ročnej sumy, ktorá pochádza z predchádzajúceho roka, sa čerpá ako prvá. Tá časť ročnej sumy z roku n, ktorá sa nepoužije v roku n+1, prepadne.
2. Vo výnimočných prípadoch a za predpokladu, že vo Fonde solidarity Európskej únie zostávajú v roku, v ktorom došlo ku katastrofe, k dispozícii finančné zdroje, ktoré nestačia na krytie výšky potrebnej pomoci, môže Komisia navrhnúť, aby sa rozdiel financoval z ročných súm, ktoré sú k dispozícii na nasledujúci rok.

Článok 11

Rezerva na núdzovú pomoc

1. Rezervu na núdzovú pomoc možno použiť ako nástroj rýchlej reakcie na konkrétne naliehavé potreby v rámci Únie alebo v tretích krajinách, ktoré vznikli v dôsledku udalostí, ktoré sa nedali predvídať pri zostavovaní rozpočtu, a to predovšetkým na núdzové a podporné operácie v nadväznosti na prírodné katastrofy a katastrofy spôsobené ľudskou činnosťou, humanitárne krízy, v prípade rozsiahleho ohrozenia verejného zdravia a veterinárnych a rastlinolekárskeho hrozieb, ako aj v mimoriadne naliehavých situáciách vyplývajúcich z migračných tokov na vonkajších hraniciach Únie, ak si to okolnosti vyžadujú.
2. Ročná suma rezervy je stanovená na 600 mil. EUR (v cenách roku 2018) a možno ju použiť do roku n+1 v súlade s nariadením o rozpočtových pravidlách. Tieto rozpočtové prostriedky sa do všeobecného rozpočtu Únie zahrnú ako rezerva. Časť ročnej sumy, ktorá pochádza z predchádzajúceho roka, sa čerpá ako prvá. Tá časť ročnej sumy z roku n, ktorá sa nepoužije v roku n+1, prepadne.

Najmenej jedna štvrtina ročnej sumy na rok n zostane každý rok k 1. októbru k dispozícii na krytie potrieb, ktoré vzniknú do konca uvedeného roka.

Zo sumy, ktorá zostane každý rok do 30. septembra k dispozícii, možno na vnútorné alebo vonkajšie operácie mobilizovať maximálne polovicu.

Zvyšnú časť sumy, ktorá zostane k dispozícii, možno od 1. októbra mobilizovať na vnútorné alebo vonkajšie operácie na krytie potrieb, ktoré vzniknú do konca uvedeného roka.

Článok 12

Celková rezerva na záväzky (rezerva Únie)

1. Celkovú rezervu na záväzky (rezervu Únie), ktorá má byť k dispozícii nad rámec stropov stanovených vo VFR na roky 2022 až 2027, tvoria:
 - a) rezervy, ktoré v rámci stropov VFR pre záväzky z roku n-1 zostali k dispozícii;

¹⁹ Nariadenie Rady (ES) č. 2012/2002 z 11. novembra 2002, ktorým sa zriaďuje fond solidarity Európskej únie (Ú. v. ES L 311, 14.11.2002, s. 3).

- b) okrem rezerv uvedených v písmene a) od roku 2023 aj suma zodpovedajúca rozpočtovým prostriedkom, ktorých viazanosť bola zrušená v roku n-2, a to bez toho, aby bol dotknutý článok [15] nariadenia o rozpočtových pravidlách.
2. Celkovú rezervu na záväzky (rezervu Únie) alebo jej časť môže mobilizovať Európsky parlament a Rada v rámci rozpočtového postupu podľa článku 314 ZFEÚ.

Článok 13 *Nástroj flexibility*

Nástroj flexibility možno použiť na to, aby sa v danom rozpočtovom roku financovali jasne definované výdavky, ktoré by nebolo možné financovať v rámci výšky stropov, ktoré sú k dispozícii pre jeden alebo viacero okruhov. S výhradou druhého pododseku je strop ročnej sumy, ktorá je pre nástroj flexibility k dispozícii, stanovený na 1 000 mil. EUR (v cenách roku 2018).

Ročná suma, ktorá je pre nástroj flexibility k dispozícii, sa každý rok zvýši o:

- a) sumu zodpovedajúcu tej časti ročnej sumy pre Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii, ktorá v predchádzajúcom roku prepadla;
- b) sumu zodpovedajúcu tej časti ročnej sumy pre Fond solidarity Európskej únie, ktorá v predchádzajúcom roku prepadla v súlade s článkom 10 ods. 1;
- c) sumu zodpovedajúcu tej časti ročnej sumy pre rezervu na núdzovú pomoc, ktorá v predchádzajúcom roku prepadla v súlade s článkom 11 ods. 2.

Sumy, ktoré sú pre nástroj flexibility k dispozícii v súlade s druhým pododsekom, sa použijú v súlade s podmienkami stanovenými v tomto článku.

3. Nepoužitú časť ročnej sumy nástroja flexibility možno použiť do roku n+3. Časť ročnej sumy, ktorá pochádza z predchádzajúcich rokov, sa čerpá ako prvá, a to v chronologickom poradí. Tá časť ročnej sumy z roku n, ktorá sa nepoužije v roku n+3, prepadne.

Článok 14 *Rezerva na nepredvídané udalosti*

1. Rezerva na nepredvídané udalosti až do výšky 0,03 % hrubého národného dôchodku Únie sa vytvorí mimo stropov VFR ako nástroj reakcie na nepredvídané okolnosti, ktorý možno použiť ako poslednú možnosť. Možno ju mobilizovať len v rámci opravného alebo ročného rozpočtu.
2. Pri použití rezervy na nepredvídané udalosti sa v žiadnom danom roku nesmie prekročiť maximálna suma stanovená v ročnej technickej úprave VFR a zároveň sa musí dodržať strop vlastných zdrojov.
3. Sumy, ktoré sú v dôsledku mobilizácie rezervy na nepredvídané udalosti k dispozícii, sú v plnej miere kompenzované rezervami v jednom alebo viacerých okruhoch VFR pre bežný rozpočtový rok alebo budúce rozpočtové roky.
4. Sumy kompenzované v súlade s odsekom 3 sa v rámci VFR už nesmú viac mobilizovať. Použitie rezervy na nepredvídané udalosti nesmie mať za následok prekročenie celkových stropov viazaných a platobných rozpočtových prostriedkov, ktoré sú vo VFR stanovené pre bežný rozpočtový rok a budúce rozpočtové roky.

KAPITOLA 4

Preskúmanie a revízia VFR

Článok 15 *Revízia VFR*

1. Bez toho, aby bol dotknutý článok 3 ods. 2, články 16 až 20 a článok 24, možno v prípade nepredvídaných okolností vykonať revíziu VFR, a to pri dodržaní stropu vlastných zdrojov stanoveného v súlade s platným rozhodnutím o vlastných zdrojoch.
2. Každý návrh na revíziu VFR v súlade s odsekom 1 sa spravidla predkladá a prijíma pred začatím rozpočtového postupu pre daný rok alebo pre prvý z daných rokov.
3. V každom návrhu na revíziu VFR v súlade s odsekom 1 sa preskúma možnosť prerozdelenia výdavkov medzi programy zahrnuté do okruhu, ktorý je predmetom revízie, a to s osobitným zreteľom na očakávané nedostatočné použitie rozpočtových prostriedkov.
4. Pri každej revízii VFR v súlade s odsekom 1 sa zohľadní možnosť kompenzácie každého zvýšenia stropu jedného okruhu znížením stropu iného okruhu.
5. Pri každej revízii VFR v súlade s odsekom 1 sa zachová primeraný pomer medzi záväzkami a platbami.

Článok 16 *Preskúmanie VFR v polovici obdobia*

Komisia predloží do 1. januára 2024 výstupy z preskúmania fungovania VFR. V prípade potreby predloží k týmto výstupom príslušné návrhy.

Článok 17 *Revízia v súvislosti s plnením*

Pri oznamovaní výsledkov technických úprav VFR predkladá Komisia Európskemu parlamentu a Rade v náležitých prípadoch aj návrh na revíziu celkových platobných rozpočtových prostriedkov, ktorú považuje z hľadiska plnenia za potrebnú, aby tak zabezpečila správne riadenie v súvislosti s ročnými stropmi platieb, a najmä ich riadny vývoj vzhľadom na viazané rozpočtové prostriedky.

Článok 18 *Revízia VFR v prípade revízie zmlúv*

Ak dôjde k revízii zmlúv, ktorá bude mať vplyv na rozpočet, zodpovedajúcim spôsobom sa vykoná aj revízia VFR.

Článok 19 *Revízia VFR v prípade rozšírenia Únie*

Ak k Únii pristúpi jeden alebo viacero štátov, vykoná sa revízia VFR, v ktorej sa zohľadnia požiadavky na výdavky vyplývajúce z tohto pristúpenia.

Článok 20

Revízia VFR v prípade opätovného zjednotenia Cypru

Ak dôjde k opätovnému zjednoteniu Cypru, vykoná sa revízia VFR, v ktorej sa zohľadní komplexné riešenie cyperskej otázky a potreba dodatočných finančných prostriedkov vyplývajúca z opätovného zjednotenia.

KAPITOLA 5

Príspevok na financovanie veľkých projektov

Článok 21

Príspevok na financovanie veľkých projektov

1. Na veľké projekty podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady XXXX/XX - *vesmírny program*]²⁰ je zo všeobecného rozpočtu Únie na roky 2021 až 2027 k dispozícii suma v maximálnej výške 14 196 mil. EUR (v cenách roku 2018).
2. Na projekt medzinárodného termonukleárneho experimentálneho reaktora (ITER) je zo všeobecného rozpočtu Únie na roky 2021 až 2027 k dispozícii suma v maximálnej výške 5 406 mil. EUR (v cenách roku 2018).

KAPITOLA 6

Medziinštitucionálna spolupráca v priebehu rozpočtového postupu

Článok 22

Medziinštitucionálna spolupráca v priebehu rozpočtového postupu

Európsky parlament, Rada a Komisia (ďalej len „inštitúcie“) prijímú opatrenia na uľahčenie ročného rozpočtového postupu.

Inštitúcie v priebehu tohto postupu spolupracujú v dobrej viere s cieľom zosúladiť svoje pozície. Inštitúcie spolupracujú vo všetkých fázach tohto postupu prostredníctvom príslušných medziinštitucionálnych kontaktov s cieľom monitorovať dosiahnutý pokrok a analyzovať mieru zblížovania názorov.

Inštitúcie zabezpečia, aby boli ich pracovné harmonogramy v čo najväčšej možnej miere zosúladené, aby mohol tento postup prebehnúť koherentným a konvergentným spôsobom a aby následne viedol ku konečnému prijatiu všeobecného rozpočtu Únie.

Vo všetkých fázach tohto postupu sa môžu uskutočniť dialógy, a to na rôznych úrovniach zastúpenia v závislosti od charakteru očakávanej diskusie. Každá inštitúcia vymenuje v súlade so svojim rokovacím poriadkom na každé zasadnutie svojich účastníkov, vymedzí svoj mandát na rokovania a v dostatočnom časovom predstihu informuje ostatné inštitúcie o podrobnostiach zasadnutia.

²⁰

Ú. v. EÚ L, , s. .

Článok 23
Zásada jednotnosti rozpočtu

Do všeobecného rozpočtu Únie sa v súlade s článkom [7] nariadenia o rozpočtových pravidlách zahrnú všetky výdavky a príjmy Únie a Euratomu vrátane výdavkov vyplývajúcich z akéhokoľvek príslušného rozhodnutia, ktoré prijme Rada jednomyselne po porade s Európskym parlamentom podľa článku 332 ZFEÚ.

KAPITOLA 7
Záverečné ustanovenia

Článok 24
Prechod na nový viacročný finančný rámec

Komisia predloží do 1. júla 2025 návrh nového viacročného finančného rámca.

Článok 25
Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosti tretím dňom po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Uplatňuje sa od 1. januára 2021.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli

Za Radu
predseda